

Sygn. akt V KO 105/20

POSTANOWIENIE

Dnia 28 października 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński

w sprawie z zażalenia **M. O.** na zatwierdzone przez prokuratora postanowienie z dnia 18 maja 2020 r. o odmowie wszczęcia śledztwa o przestępstwo z art. 190a §1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 28 października 2020 r. wniosku Sądu Rejonowego w X. zawartego w postanowieniu z dnia 28 września 2020 r., sygn. akt III Kp (...),
o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,
na podstawie art. 37 k.p.k.

postanowił:

przekazać sprawę z zażalenia M. O. na zatwierdzone przez prokuratora postanowienie z dnia 18 maja 2020 r. o odmowie wszczęcia śledztwa do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Ż..

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w X., działając w oparciu o art. 37 k.p.k. zwrócił się o przekazanie sprawy z zażalenia M. O. na zatwierdzone przez prokuratora postanowienie z dnia 18 maja 2020 r. o odmowie wszczęcia śledztwa, do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, albowiem zdaniem tego Sądu, wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości.

Uzasadniając przedmiotowe wystąpienie Sąd Rejonowy podniósł, że w zawiadomieniu o popełnieniu przestępstwa, jak również w zażaleniu na postanowienie prokuratora o odmowie wszczęcia śledztwa M. O. wskazała, iż S. O. jest sędzią w Wydziale Karnym w Sądzie Okręgowym w X. i wielokrotnie w

rozmowach z nią powoływał się na znajomości w środowisku prawniczym. W ocenie zawiadamiającej jest on traktowany przez Prokuraturę Rejonową w X. inaczej niż zwykły obywatel, z uwagi na zajmowane przez niego stanowisko.

Sąd Rejonowy potwierdził, że S. O. w okresie od 1 stycznia 2008 r. do 20 marca 2015 r. zajmował stanowisko wiceprezesa do spraw karnych w Sądzie Rejonowym w X., a następnie stanowisko prezesa tego Sądu. Aktualnie S. O. pełni funkcję sędziego w XVII Wydziale Karnym Odwoławczym Sądu Okręgowego w X. i w związku z tym z jego udziałem rozpoznawane są środki odwoławcze od orzeczeń wydanych w III Wydziale Karnym i VIII Wydziale Karnym Sądu Rejonowego w X.

Uwzględniając powyższe, w ocenie Sądu Rejonowego zasadne byłoby przekazanie niniejszej sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu poza okręgiem Sądu Okręgowego w X.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek zasługiwał na uwzględnienie.

Na aprobatę zasługuje, przywołany zresztą przez Sąd występujący z wnioskiem, pogląd Sądu Najwyższego, zgodnie z którym konieczność odstąpienia od ogólnej zasady właściwości sądu zachodzi w wypadku, w którym sąd właściwy miałby rozpoznawać kwestię zasadności umorzenia postępowania przygotowawczego w sprawie dotyczącej zachowania sędziego wykonującego czynności w tym sądzie. Rozstrzyganie w tej sprawie przez sąd właściwy mogłoby wywołać zarówno w odczuciu stron postępowania, a zwłaszcza żalącej się, jak i w opinii miejscowej społeczności, wątpliwość co do istnienia warunków do bezstronnego i obiektywnego rozpoznania sprawy (zob. postanowienie SN z 14.02.2007 r., III KO 3/07).

Powyższe stanowisko można uzupełnić o stwierdzenie, że powody przekazania sprawy w trybie art. 37 k.p.k. nie ulegają dezaktualizacji w przypadku, kiedy powołanie sędziego do pełnienia służby w Sądzie właściwym wprawdzie ustało, jednak obecnie orzeka on w sądzie wyższego rzędu, któremu instancyjnie podlega Sąd kierujący wnioskiem, rozpoznając środki odwoławcze od orzeczeń wydanych w III Wydziale Karnym i VIII Wydziale Karnym Sądu Rejonowego w X.

Nie można również pominąć, że czyn z art. 190a § 1 k.k., którego popełnienia upatruje skarżąca, stanowi przestępstwo powszechne i nie pozostaje w

związku z działalnością orzeczniczą S. O. Argumentacja skarżącej nie wskazuje na brak obiektywizmu sędziego, czy ogólnie niepogodzenie się z określonym rozstrzygnięciem procesowym podjętym przez, czy z udziałem tego sędziego. Podstawa faktyczna wystąpienia jest więc nietypowa i zgoła odmienna od tych, które stanowiły kanwę grupy orzeczeń Sądu Najwyższego, w których nie dopatrzoneo się zasadności przekazania w trybie art. 37 k.p.k. sprawy toczącej się w wyniku zażalenia pokrzywdzonego na decyzje zapadające w postępowaniu przygotowawczym (zob. np. postanowienia SN: z 17.07.2019 r., IV KO 73/19; z 30.05.2019 r., IV KO 40/19; z 27.03.2019 r., II KO 10/19; z 20.12.2018 r., IV KO 111/18, z 16.03.2017 r., IV KO 14/17, czy z 14.06.2016 r., IV KO 41/16).

Dlatego aby nie stwarzać w odbiorze strony postępowania, ale i w odbiorze społecznym, chociażby nieuzasadnionych, ale opartych na racjonalnych przesłankach, wątpliwości co do tego, czy wszyscy uczestnicy procesu są traktowani przez sąd w sposób równy, uznać należało, że dobro wymiaru sprawiedliwości przemawiało za przekazaniem sprawy do rozpoznania sądowi równorzędnemu spoza apelacji [...], to jest Sądowi Rejonowemu w Ż.

Z tych powodów, orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia.